

**ÅRSRAPPORT 2015
CENTER FOR VOLDTÆGT SOFRE**

ÅRSRAPPORT 2015

CENTER FOR
VOLDTÆGT
WWW.VOLDTÆGT.DK

Nogle ting er
svære at sige...
...Sig det til os.

Årsrapport 2015

Redigeret af:

Sara Parding, kommunikationsmedarbejder, CfV

Bidragydere til rapporten:

Marie Lunderhoff Kristensen, studentermedhjælper, CfV

Stine Skov-Jensen, kommunikationsmedarbejder, CfV

Sara Parding, kommunikationsmedarbejder, CfV

Anja Hareskov Jensen, ledende psykolog, CfV

Lise Lotte Schmidt, sekretær, CfV

Opsætning:

Sara Parding, kommunikationsmedarbejder, CfV

© Center for Voldtægtsofre
Skadestuen
Aarhus Universitetshospital
Nørrebrogade 44
8000 Aarhus C

Tryk: Grafisk Service, Region Midtjylland

ISBN (paperback): 978-87-92592-34-7

ISBN (pdf): 978-87-92592-35-4

Den aktuelle årsrapport er tilgængelig på centrets hjemmeside www.voldtaegt.dk.
Den kan også bestilles ved: Center for Voldtægtsofre, Sekretariatet, Aarhus Universitetshospital, Nørre Boulevard 1, 2. sal, 8000 Aarhus C.

Der er ydet tilskud til centret fra Sundheds- og Ældreministeriet.

Indholdsfortegnelse

Ledelsesberetning	6
Centrets arbejde og tilbud	9
Statistiske oplysninger	11
Henvendelser i centret	11
Centrets tilbud	15
Om overgrebet.....	21
Politianmeldelse	28
Forskning og formidling	30
Publikationer.....	30
Forsknings- og behandlingsprojekter	31
Konferencer, høringer etc.....	31
Formidlings-og kommunikationsaktiviteter	32
Pressekontakt og medieomtale	35
Stop Voldtægt! Centrets oplysningskampagne 2015	40
Centrets styregruppe 2015.....	42

Ledelsesberetning

Daglig leder og ledende psykolog Anja Hareskov Jensen

Et vigtigt år

Ind imellem forundres man, når man ser tilbage på et år – forundres over hvor meget der egentlig er foregået og over, hvor betydningsfuldt det, der foregik, var. Og man forundres ikke mindst over, at man faktisk ikke rigtigt nåede at opdage det, mens det stod på. Et sådan år har 2015 været.

Året bragte en stor pressebevågenhed og dermed også en intensiv politisk bevågenhed omkring voldtægtsramte og deres vilkår i systemet. Der har været sat fokus på så forskellige emner som, at det er skræmmende få, der dømmes for seksuel vold; at det er uforståeligt, at man ikke kan modtage erstatning fra erstatningsnævnet, hvis man som følge af overgrebet har været så chokeret, at man ikke har anmeldt overgrebet inden for de første 3 døgn efter, et overgreb har fundet sted; og at der ind imellem opstod uhensigtsmæssig håndtering af voldtægtssager hos politiet. Opmærksomheden er god – det tvinger forskellige dele af systemet til at overveje, hvorvidt det nu også er en ordentlig behandling, der møder mennesker, der i den grad har brug for, at der ubetinget støttes op omkring dem og deres helingsproces, efter at deres tilværelse er slået i stykker.

Indtil videre har bevågenheden betydet, at der er kommet en skærpelse af, hvordan sager skal håndteres hos politiet, og at der er fremsat lovforslag om bedre udnyttelse af strafferammen i voldtægts-sager med henvisning til den store krænkelse, der er tale om, når man udsættes. Herudover er der fremsat forslag af oppositionspartier om forbedring af bistandsadvokatordningen samt om mere generelle tiltag, der har til formål at støtte voldtægtsramte. Ud over at være betydningsfulde i sig selv er der også et vigtigt samfundsmæssigt signal forbundet med forslagene – nemlig at man som samfund ikke tolererer, at der finder den slags krænkelse sted; at voldtægt anses for en alvorlig forbrydelse, der som regel har voldsomme konsekvenser for dem, der rammes; og at samfundet har en forpligtelse til at sørge så godt som overhovedet muligt for dem, som er ramte. Det at sådanne holdninger tydeliggøres betyder noget og er vigtig for de ramte.

Vi var i løbet af året på forskellig vis med til at sætte fokus på området – ved at give vores holdning og viden til kende i medierne, ved at deltage i møde med justitsministeren, ved at foreslå ændringer i politiets håndtering af sagerne på møde hos Rigspolitiet, ved at lave store kampagner med temaer omkring hvordan mænd kan hjælpe til med at afværge voldtægter og ved at deltage i forskellige paneldebatter.

Vi håber på, at opmærksomheden omkring feltet fastholdes, og at det på sigt vil føre til, at de uretfærdigheder, der tidligere har ramt de voldtægtsramte, ophører.

Vi håber på, at opmærksomheden omkring feltet fastholdes, og at det på sigt vil føre til, at de uretfærdigheder, der tidligere har ramt de voldtægtsramte, ophører.

Stolthed

Mange ramte har fået hjælp hos os i årets løb. De er blevet undersøgt af retsmedicinere for at kunne dokumentere spor efter overgrebet, så dette kan bruges under en eventuel retssag. De er blevet omsorgsfuldt behandlet og taget vare på af specialuddannede sygeplejersker. De har fået støtte til at løse de sociale problematikker, der ofte opstår, af vores socialrådgiver. De har fået hjælp til at genvinde deres seksualitet af sexologisk rådgiver. De har fået hjælp til at bearbejde overgrebet og til at genetablere et liv uden angst og andre

psykiske vanskeligheder af psykologer. Der er kommunikationsmedarbejdere, som arbejder på via information og holdningsændring at bedre forholdene for alle ramte. Og der er sekretærer, der hjælper med at løse et væld af administrative, praktiske og støttende opgaver, som får det hele til at glide, og som får de ramte til at føle sig velkommen her. Der er god grund til at være stolt af det arbejde, vi udfører.

For noget tid siden sad jeg med, da psykologerne fik supervision. De fortalte om ramte, der i mange år havde haft svære psykiatriske lidelser, havde været indlagt på psykiatrisk hospital og havde været medicinerede. Og de fortalte om, hvordan traumbearbejdning for nogle af disse ramte betød, at de ikke længere opfyldte kriterierne for psykiatrisk diagnostik, og at de ikke længere behøvede medicin for at lindre deres symptomer. Det berørte mig – og gjorde mig stolt. Stolt over at det er så betydningsfuldt, det vi gør. Og stolt over at have medarbejdere, der har modet til at insistere på at forsøge på den mest kvalificerede måde at hjælpe dem, som mange andre ikke tror på, kan hjælpes. Det kræver mod, og det kræver engagement – og det har så uendelig stor betydning for dem, som via behandlingen får chancen for at få deres liv tilbage. De medarbejdere, der gør så stort og vigtigt et arbejde, fortjener den allerstørste respekt og anerkendelse.

Anerkendelse

Respekt og anerkendelse er også på sin plads i forhold til to af centrets "founding fathers/mothers". Professor Ask Elklit fra Videnscenter for psykotraumatologi, Syddansk Universitet og Statsobducent og professor Annie Vesterby fra Institut for Retsmedicin, Aarhus Universitet. Deres målrettede energi og engagement var afgørende for, at centret i tidernes morgen blev oprettet. Siden da har de arbejdet

utrætteligt og med megen stor kompetence for voldtægtsramte og for centret. De har medvirket til utallige forskningsprojekter og artikler, de har taget initiativ til den første internationale konference omkring voldtægtsofre, de har bidraget med viden og erfaring i forskellige offentlige og interne debatter og drøftelser, de har brugt tid og energi på at opkvalificere centrets opgaver ved at bidrage ind i centrets styregruppe – og de har ofte bidraget med visdom, humor og velreflekterede betragtninger. Annie Vesterby går nu på et utrolig velfortjent otium, og Ask Elklit har måtte vende sin energi mod andre ting. Vi er så utrolig taknemmelige for alt, hvad de har gjort i årenes løb.

Taknemlighed

Efteråret viste sig at være en veritabel gaveregn. Lige lidt under 8 millioner kroner blev det til i fondsmidler, som blev tildelt forskellige projekter, som centret skal stå for at udføre. Det er helt overvældende og helt utroligt motiverende, at der er sådan en interesse i at hjælpe til med at hjælpe de ramte. Vi vil helt sikkert vide at bruge den tillid, som vi dermed er blevet vist af fondene, godt. Pengene skal bruges til to ekstremt vigtige projekter.

Det ene er et behandlings- og forskningsprojekt, som har til formål at undersøge effekten af en særlig form for psykologisk traumebehandling (akut EMDR) i forhold til at lindre de ofte voldsomme akutte traumesymptomer, voldtægtsramte er plaget af, samt forhindre, at de ramte på sigt udvikler mere langvarige vanskeligheder blandt andet i form af Posttraumatisk Stress Forstyrrelse (PTSD). Projektet er epokegørende, idet der ikke tidligere er lavet så grundige og veldeignede undersøgelser omkring effekten af akut psykologisk traumebehandling for voldtægtsramte, og det vil potentielt have afgørende betydning for feltet både nationalt og internationalt, ligesom det også

vil have en betydning i forhold til behandlingen af andre traumatiserede personer, såsom personer der har været i ulykker eller har deltaget i krigssituationer.

Det andet projekt er et formidlingsprojekt, der har til formål nationalt at oplyse om, hvor man kan få hjælp, såfremt man udsættes for voldtægt, hvad en voldtægt egentlig er, og hvordan man hindrer, at ramte traumatiseres yderligere af deres kontakt med de systemer og professionelle, som er sat i verden for at hjælpe dem. Der skal rettes op på det faktum, at der måske nok er hjælp at hente ved centrene, men at det er alt, alt for få ramte, der ved, at hjælpen eksisterer. Målet er, at alle ramte skal vide, at vi er her for dem og for at hjælpe dem videre i deres liv.

Der skal også rettes op på det faktum, at ramte ind imellem mødes af professionelle, som måske nok er velmenende, men som ikke desto mindre til tider kommer til at behandle de ramte på måder, som ikke er til gavn for dem. Professionelle skal vide, hvad der er typiske traumesymptomer, så disse traumesymptomer

ikke bliver misforstået og kommer til at tale imod den ramte, som det i dag ind imellem sker, når eksempelvis der er en manglende forståelse af, at det netop er naturligt grundet chok, ønsket om at undgå minder om overgrebet, traumerelateret skyld og skam og for voldsom følelsesmæssig belastning af sindet, at ramte først noget tid efter et overgreb fortæller om det til andre. Projektet kan få afgørende betydning for mange ramte.

Vi vil derfor gerne takke følgende fonde:

- Det Obelske Familiefond
- A.P. Møllerske Støttefond
- Novo Nordisk Fonden
- Trygfonden
- Foreningen Østifterne
- EMDR Europe
- Civilingeniør H.C. Bechgaard og hustru Ella Mary Bechgaards Fond

Vi vil også takke Sundheds og Ældreministeriet, som yder tilskud til videnscentret.

Centrets arbejde og tilbud

Stine Skov-Jensen og Marie Lundorff Kristensen

Center for Voldtægts ofre er et tværfagligt center, hvor sygeplejersker, retsmedicinere, psykologer, en socialrådgiver og en sexolog er tilknyttet. Hvilke faggrupper, den voldtægtsramte møder, afhænger dog af hendes/hans behov, samt af hvor lang tid efter overgrebet henvendelsen sker. Centret tilbyder nemlig kun bistand af sygeplejersker og retsmedicinsk læge inden for de første tre døgn efter overgrebet, da sandsynligheden for at finde spor efter gerningsmanden bliver mindre, jo længere tid der går. Henvender man sig akut, altså inden for de første 3 dage, vil et forløb kunne foregå som beskrevet nedenfor. Henvender man sig efter længere tid, vil man blive tilbudt psykologsamtaler samt hjælp fra socialrådgiver og sexolog, hvis man har brug for det.

Det akutte forløb

Mandag eftermiddag ringer centrets akuttelefon. En af centrets specialuddannede sygeplejersker svarer. I røret får hun Line på 17 år, der fortæller, at hun i weekenden er blevet voldtaget af en ung mand, hun har mødt til en fest.

Sygeplejersken siger, at Line kan komme ind på centret med det samme og få lavet en retsmedicinsk sporsikringsundersøgelse. Sygeplejersken beder Line om at tage det tøj med, som Line havde på den aften, da der også kan være dna-spor efter gerningsmanden på tøjet.

Line kommer ind til skadestuen sammen med sin mor. Sygeplejersken taler med Line om det, der er sket, og spørger, om Line vil anmelde overgrebet til politiet. Det ved Line ikke helt, om hun har lyst til. Samtidig informerer sygeplejersken også Line og hendes mor om underretningspligten og mulighed for psykologisk behandling.

Den retsmedicinske undersøgelse

Selvom Line ikke ved, om hun vil anmelde overgrebet, bliver hun undersøgt af en retsmedicinsk læge. Det er en undersøgelse, hvor lægen dokumenterer og sikrer alle de biologiske spor, gerningsmanden kan have efterladt på Line. Centret gemmer Lines tøj og de spor, lægen har sikret, i tre måneder i tilfælde af, at Line beslutter sig for at efteranmelde overgrebet. Lægen tester også Line for kønssygdomme og giver hende en fortrydelsespille.

Akut psykologbehandling

Dagen efter besøget på skadestuen bliver Line ringet op af en af centrets psykologer. Psykologen forhører sig om, hvordan det går, og spørger Line, om hun vil komme ind til en samtale. Det vil Line gerne.

Efter flere samtaler fortæller Line psykologen, at hun har haft problemer i skolen. Hun er flov over det, der er sket, og føler at alle på skolen taler om hende og kigger mær-

keligt på hende. Derfor er hun stoppet på gymnasiet og vil ikke gå i skole mere. Nu går hun bare hjemme og kommer hele tiden til at tænke på overgrebet.

Psykologen foreslår Line, at hun taler med centrets socialrådgiver, så hun kan finde noget at lave og komme ud af huset.

Samtale hos socialrådgiveren

Line og hendes forældre kommer ind til en snak hos socialrådgiveren. Her arbejder de på at lave en handleplan for, hvad Line godt kunne tænke sig at lave i stedet for at gå på gymnasiet. Socialrådgiveren sætter Line i kontakt med en ungdoms- og uddannelsesvejleder, der også kan hjælpe Line med at se hvilke andre muligheder, der kan være.

Pårørendesamtaler

Lines forældre er meget påvirket af det, der er sket med deres datter. De har svært ved at tale med Line men også med hinanden. De bebrejder hinanden for det, der er sket, og skændes rigtig meget. Forældrene bliver tilbudt pårørendesamtaler hos en anden psykolog. Her får de hjælp til at takle situationen og værktøjer til, hvordan de bedst hjælper deres datter og hinanden gennem den svære tid.

Sexologisk rådgivning

Under Lines psykologforløb kommer det også frem, at Line efter overgrebet har fået et anstrengt forhold til sex og intimitet. Derfor får Line tilbudt at komme ind og tale med centrets sexolog.

Her taler Line og sexologen om, hvordan hendes sexliv er påvirket efter overgrebet. Line udtrykker, at hun slet ikke har lyst til sex med sin kæreste, men nogle gange gør det fordi hun føler, at hun skal. Sexologen og Line taler meget om at lære at sætte grænser og mærke efter, hvad Line kan lide og sige stop til det, hun ikke har lyst til.

Line fortæller desuden, at hun har mange smerter under samleje. Sexologen henviser derfor Line til en fysioterapeut, der hjælper hende med afspænding og giver hende nogle øvelser, så hun kan lære at slappe mere af under samleje.

Statistiske oplysninger

Marie Lundorff Kristensen

Henvendelser i centret

I 2015 modtog 415 personer hjælp ved Center for Voldtægts ofre i Aarhus (jf. tabel 1). Af disse personer var 204 nye henvendelser.

Udover de nye henvendelser blev centret i 2015 kontaktet af 36 personer, der tidligere har været udsat for et overgreb og i den forbindelse havde modtaget hjælp ved centret. Det drejer sig om personer, der måneder eller måske år efter, at psykologforløbet ved centret ellers er afsluttet, igen oplever psykiske problemer relateret til overgrebet. Således tager den ramte igen kontakt til centret og betegnes som en genhenvendelse.

Tillige fortsatte 121 psykologforløb fra 2014 ind i 2015, hvilket er en markant stigning i forhold til antallet af fortsatte fra 2013 til 2014. En stor del af de fortsatte klienter har tidligere år været en del af forskellige projektførøb ved centret. I 2015 har der ikke været igangværende behandlingsprojekter på centret, hvorfor der heller ikke er nogen deltagere i projektførøb.

I centret har vi også mulighed for at tilbyde hjælp til pårørende, der selv oplever reaktioner efter et overgreb begået mod én, der står dem nært. Sammenlagt har centret modtaget henvendelser fra 54 pårørende i 2015.

Klienttype	Antal 2014	Antal 2015
Nye henvendelser (akutte henvendelser, ikke-akutte henvendelser, sexologiske forløb)	195	204
Fortsatte klienter	47	121
Genhenviste klienter	20	36
Pårørende	55	54
Deltagere i projektførøb	36	0
I alt	353	415

Tabel 1: Antal henvendelser i 2014 og 2015

Nye henvendelser

Center for Voldtægts ofre tilbyder både akut hjælp efter overgreb og psykosocial opfølgning til voldtægtsramte, der først henvender sig lang tid efter overgrebet. Mange personer, der har været udsat for et seksuelt overgreb, venter flere måneder eller måske flere år, før de søger hjælp. Derfor er det selvfølgelig afgørende, at vi kan tilbyde hjælp til alle de personer, der retter henvendelser til centret.

Nye henvendelser udgjorde 204. Tre af disse viste sig at være tilfælde, hvor der alligevel ikke var tale om et seksuelt overgreb, hvorfor de udgår fra nedenstående statistik. Den følgende statistik omhandler således de 201 personer, der har modtaget det almindelige tilbud ved centret i 2015. Af disse var 195 piger/kvinder og 6 var drenge/mænd (se tabel 2).

År	Antal	Kvinder	Mænd
2015	201	195	6
2014	192	186	6
2013	154	153	1
2012	163	159	4
2011	116	114	2
2010	120	117	3
2009	132	130	2
2008	136	134	2
2007	177	176	1
2006	136	130	6

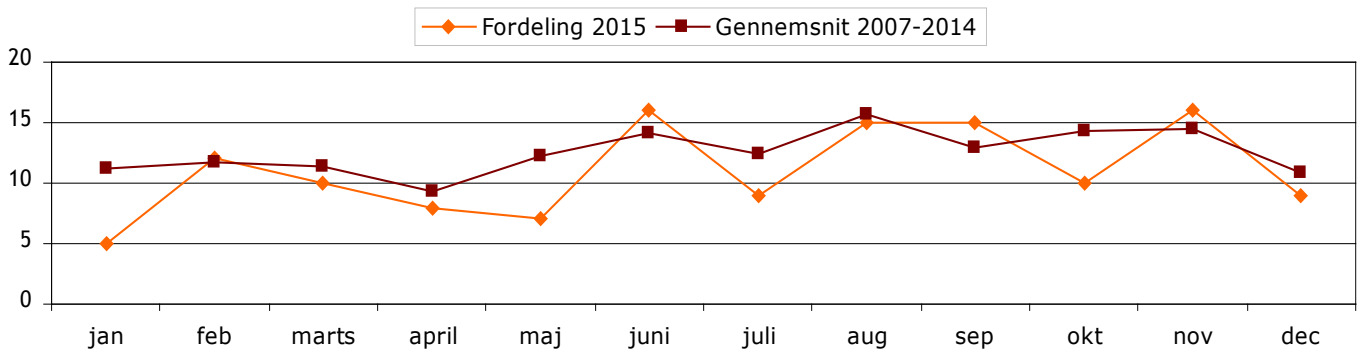
Tabel 2: Antal nye i 2006-2015

Som det fremgår af tabel 2, varierer det samlede antal klienter en del fra år til år. Fra 2007 til 2008 ser vi et kraftigt fald i antallet af henvendelser. Dette skyldes en stramning af tidsgrænsen for, hvornår man kunne modtage hjælp ved centret. Ligeledes ser vi en stor stigning i antallet af henvendelser fra 2013 til 2014, hvor tidsgrænsen for, hvornår man kan få hjælp ved centret, blev ophævet.

Mens vi i 2014 modtog 192 nye henvendelser, modtog vi i 2015 201 nye henvendelser. Det er svært at fastslå, om der i absolutte tal er sket en stigning i antallet af nye overgreb – eller om der er flere personer, der kender til vores tilbud og muligheden for at modtage hjælp ved centret end tidligere.

Antal henvendelser fordelt over året

Antallet af henvendelser fordelt over årets måneder varierer fra år til år. Vi laver denne registrering for at kunne undersøge, om der er en enkelt måned eller en bestemt årstid, hvor der er et markant højere niveau i antallet af overgreb. Af figur 1 fremgår det dog, at gennemsnittet for henvendelser i 2007-2014 ligger nogenlunde stabilt året rundt.

Figur 1: Antal overgreb fordelt over året (n 2015 = 132)

Note: I figur 1 er henvendelser, der drejer sig om overgreb begået flere måneder eller år tilbage, fraregnet.

I 2015 modtog vi 132 akutte henvendelser fra personer, der inden for en måned var blevet udsat for et overgreb. Vi modtog flest nye henvendelser i juni og november (16 henvendelser), mens vi fik færrest i januar (5 henvendelser). Gennemsnittet for 2015 er således 11 akutte henvendelser pr. måned.

Henvendelsernes geografiske spredning

Ved Center for Voldtægts ofre i Aarhus yder vi som udgangspunkt hjælp og støtte til voldtægtsramte med bopæl i den østlige del af Region Midtjylland, mens Center for Voldtægts ofre i Herning dækker den vestlige del af regionen. Tabel 3 viser fordelingen efter bopæl ved henvendelsestidspunktet.

Bopæl	Antal
Aarhus Kommune	85
Horsens Kommune	13
Randers Kommune	26
Silkeborg Kommune	15
Skanderborg Kommune	8
Øvrige Region Midtjylland	31
Øvrige Danmark	16
Udland	2
Ikke oplyst	5

Tabel 3: Fordelingen af henvendelser efter bopæl (n=201)

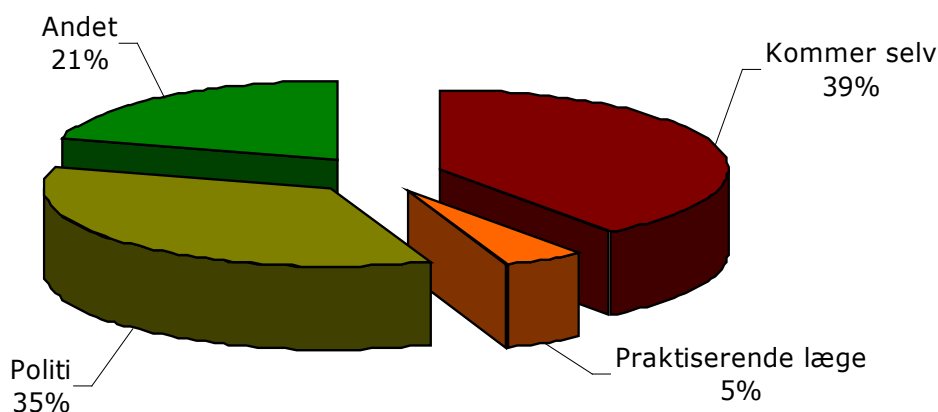
Omkring en tredjedel af de personer, der søgte hjælp ved centret i 2015, var bosat i Aarhus Kommune, mens 92 personer havde bopæl i resten af Region Midtjylland.

I 2015 havde 18 af de personer, der henvendte sig, bopæl uden for Region Midtjylland. I flere af disse sager er overgrebet sket i vores optageområde, eller de efterfølgende retsmedicinske undersøgelser og sporsikring er sket i Aarhus, hvorfor henvendelsen bliver registreret ved vores center. I andre sager er den ramte flyttet til vores optageområde kort efter overgrebet og er derfor blevet tilbudt psykologisk behandling ved centret i Aarhus, men er altså indledningsvis blevet registreret med bopæl uden for Region Midtjylland.

Henvissende instans

I 2015 havde 35% af de klienter, der henvendte sig ved Center for Voldtægtsofre, først været i kontakt med politiet. Når man henvender sig til politiet, informerer politiet om centret, og hvis overgrebet er foregået inden for 3 døgn, transporterer politiet den ramte og eventuelt pårørende til centrets akutte modtagelse, hvor der også er mulighed for at foretage en første afhøring.

I 2015 var der desuden hele 39%, der selv henvendte sig til centret med henblik på at modtage hjælp. Dette peger på, at de informationskampagner, centret sender ud om vores tilbud, kommer ud til mange relevante personer. Samtidig blev 5% henvist til centret gennem deres egen læge, mens hver femte (21%) blev henvist til centret gennem skadestuer, krisecentre eller anden offentlig instans. Tallene fremgår af figur 2.

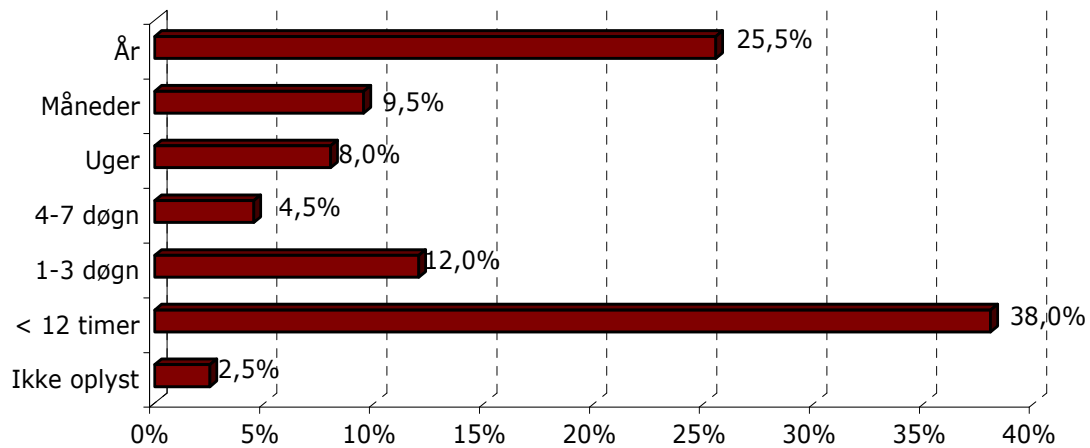
Figur 2: Henvissende instans (n=201)

Centrets tilbud

Center for Voldtægtsofre tilbyder en bred vifte af støttetilbud, herunder akut lægeundersøgelse og sporsikring, hjælp og rådgivning af specialuddannet sygeplejerske, samt efterfølgende samtaler med centrets psykologer, socialrådgiver og sexologiske rådgiver. Hvilket eller hvilke tilbud, klienterne modtager, afhænger af overgrebets karakter, af henvendelsestidspunkt samt af klientens behov.

Henvendelsestidspunkt efter overgrebet

I figur 3 vises en oversigt over henvendelsestidspunkt efter overgrebet. Her kan man se, at 38% henvender sig til centret umiddelbart efter overgrebet (inden for 12 timer). Samtidig er der 12%, der henvender sig 1-3 døgn efter overgrebet, mens 4,5% henvender sig 4-7 døgn efter overgrebet. Endelig er der 8%, der henvender sig uger efter er overgreb.

Figur 3: Henvendelsestidspunkt efter overgrebet (n=201)

Samtidig henvendte 9,5% af de ramte sig til centret senere end en måned efter overgrebet i 2015, mens hele 25,5% ventede flere år, før de henvendte sig ved centret. Vi oplever således, at et stort antal personer har brug for hjælp til at bearbejde psykologiske følger flere måneder eller måske flere år efter et overgreb.

Kontakt ved centret

Gennem et forløb ved centret er man i kontakt med mange forskellige faggrupper: der er specialuddannede sygeplejersker, retsmedicinere, psykologer, en socialrådgiver og en sexologisk rådgiver tilknyttet centret.

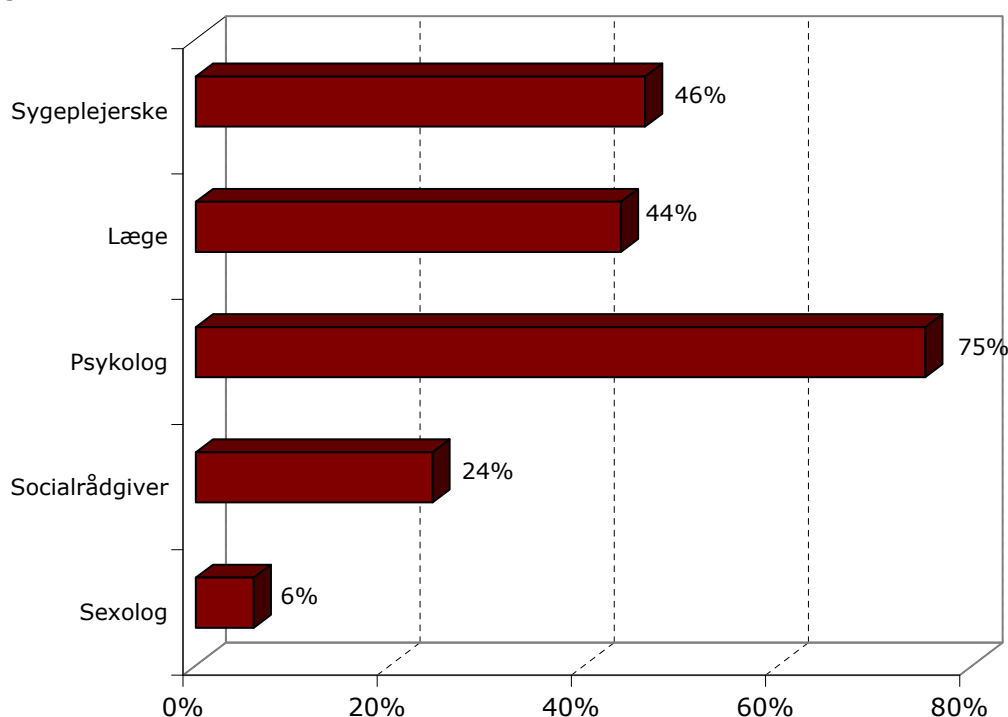
Når man henvender sig ved centret inden for tre døgn efter overgrebet, bliver man i første omgang mødt af en af centrets sygeplejersker på skadestuen ved Aarhus Universitetshospital. Sygeplejersken støtter og vejleder den ramte i den akutte situation, han eller hun står i. 91 af de personer, der henvendte sig i centret i 2015, var indlednings-

vis i kontakt med en af centrets sygeplejersker. Hvis den ramte ønsker lægelig undersøgelse, kontaktes en retsmedicinsk læge. I 2015 var 87 af de ramte således i kontakt med en læge.

31 af de personer, der henvendte sig i centret i 2015, havde kun kontakt med sygeplejerske og læge på skadestuen for efterfølgende at blive henvist til en anden mere relevant hjælpeinstans. 28 personer blev henvist til et andet Center for Voldtægtsofre, der ligger tættere på klientens bopæl, mens 3 personer blev henvist til psykiatrisk hospital.

Efter besøget på skadestuen bliver den ramte ringet op af en af centrets psykologer. Psykologen spørger til den ramtes reaktioner, giver akut krisehjælp over telefonen og tilbyder et forløb i centret. De fleste takker ja til tilbuddet, mens 18 personer blot havde telefonisk kontakt med psykologen, da de f.eks. allerede var i et psykologforløb i anden regi, og derfor ikke havde brug for at komme i centret.

I alt havde 151 klienter psykologforløb i løbet af 2015. For nogle klienter er det relevant at inddrage centrets socialrådgiver i den psykosociale opfølgning. Dette er fx. hvis der skal laves en underretning angående klienten. Centrets socialrådgiver var således inde over 49 sager i 2015. Ydermere kan det være relevant for nogle klienter at modtage sexologisk behandling efter endt psykologbehandling. Hvor psykologforløbet primært handler om at nedbringe klientens traumesymptomer, kan den sexologiske behandling arbejde mere med konkrete seksuelle problemstillinger. Centrets sexologiske rådgiver opstartede 12 sexologiske forløb i 2015. De ovenfor beskrevne tal fremgår af figur 4.

Figur 4: Kontakt ved centret (n=201)

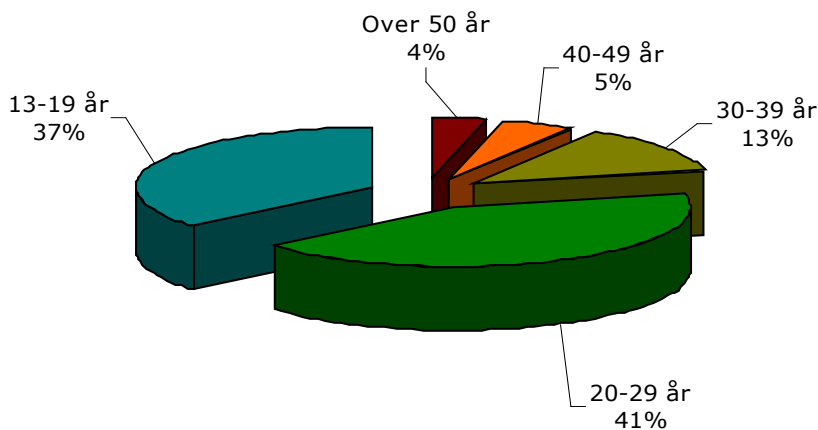
Note: Da mange af de ramte er i kontakt med flere forskellige faggrupper, vil procentsatserne summeret give mere end 100%.

Centrets klienter

De ramte, der kontakter vores center, adskiller sig fra hinanden på en række punkter. I 2015 var 195 af de ramte piger/kvinder, mens 6 af de ramte var drenge/mænd.

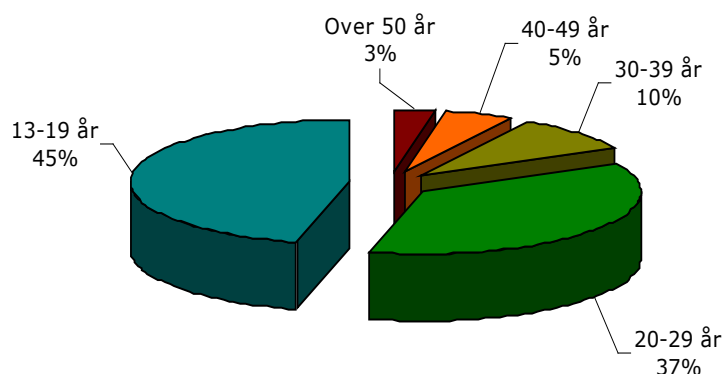
Aldersfordeling

I år har vi set en anden aldersfordeling blandt vores klienter sammenlignet med tidligere år. I 2015 var gennemsnitsalderen for vores klienter 25 år. I figur 5a ses en oversigt over aldersfordeling ved henvendelsestidspunkt.

Figur 5a: Aldersfordeling ved henvendelsestidspunkt (n=201)

Omkring ¼ af alle klienter henvender sig først lang tid efter, de har været udsat for et overgreb. Således er der for disse senere henvendelser forskel på alderen ved henvendelsestidspunktet og alderen for overgrebstidspunktet. I figur 5b ses aldersfordelingen ved overgrebstidspunktet.

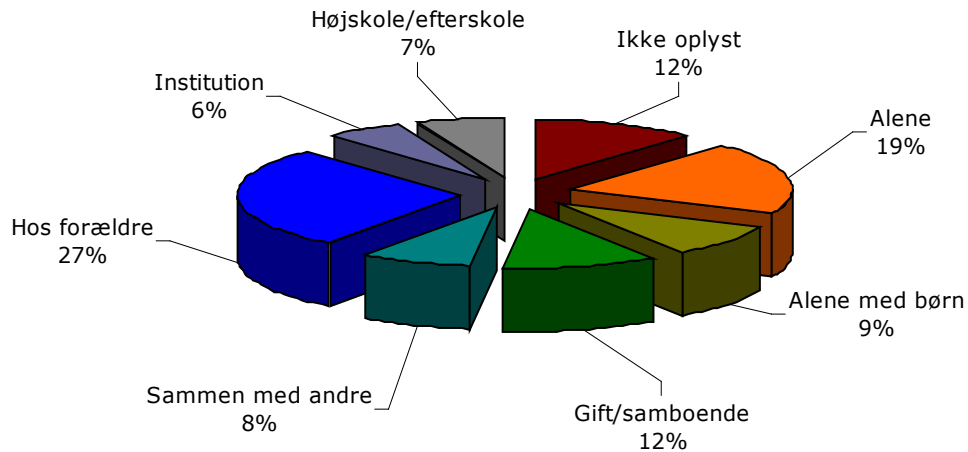
Figur 5b: Aldersfordeling ved overgrebstidspunkt (n=201)

Hvor gennemsnitsalderen for henvendelsestidspunkt er 25 år, er gennemsnitsalderen for overgrebstidspunkt 23 år. Af figur 5b fremgår det endvidere, at hele 45% af overgrebene, som vores klienter henvender sig ved centret for at få hjælp til at håndtere, er begået, mens klienten var mellem 13 og 19 år gammel.

Boform og beskæftigelse

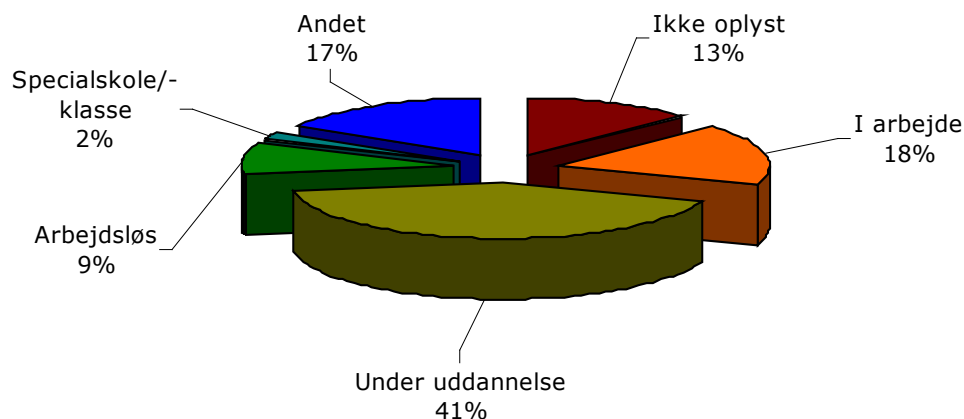
At den unge aldersgruppe udgør en stor del af centrets klienter, kan man også se afspejlet i statistikken over de ramtes boform og beskæftigelse.

Omkring hver fjerde af de ramte bor ved deres forældre, mens kun 12% er gift/samboende. Samtidig bor 19% alene, og 9% bor alene sammen med deres børn. Derudover er der 8% af vores klienter, der bor sammen med andre, de ikke er i familie med. Se fordelingen mellem de forskellige boformer i figur 6.

Figur 6: Boform (n=201)

Når det kommer til beskæftigelse er 41% af centrets klienter under uddannelse. Dette hænger godt sammen med, at gennemsnitsalderen ved henvendelsestidspunktet er 25 år. Samtidig er 18% af vores klienter i 2015 i arbejde. Se fordelingen mellem beskæftigelsesformer i figur 7.

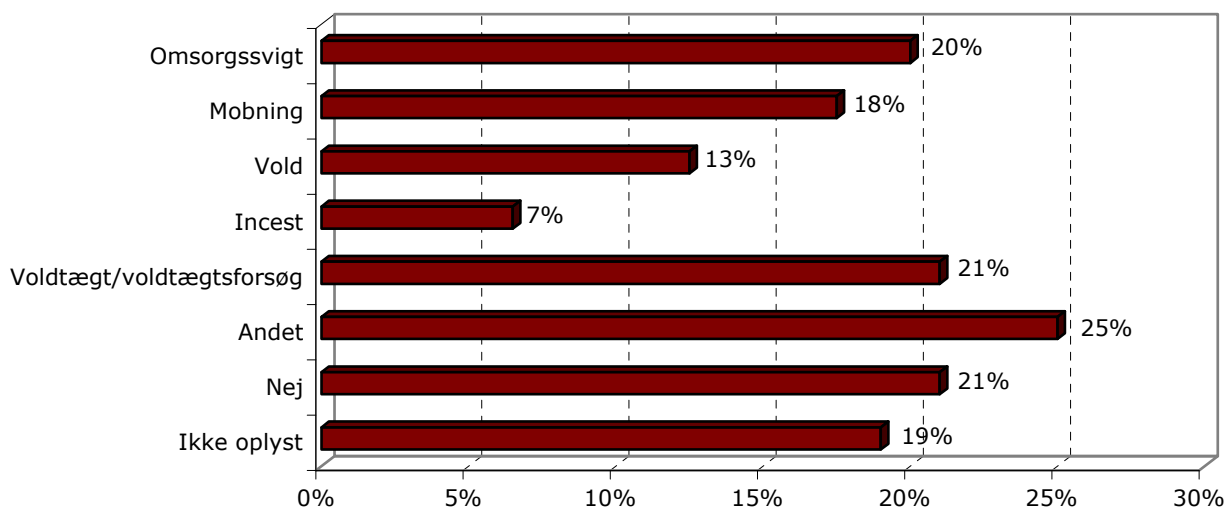

Figur 7: Beskæftigelse (n=201)

Tidligere krænkelser

I 2015 oplyste 130 personer, der henvendte sig ved Center for Voldtægtsofre, at have været udsat for én eller flere krænkelser forud for det overgreb, de søgte hjælp til at håndtere. Dette svarer til 65% af de ramte (se figur 8). Med tidligere krænkelser forstås situationer, hvor den ramtes grænse er blevet overtrådt af andre personer. Disse krænkelser er ikke nødvendigvis seksuelle, men kan være andre former for fysisk eller psykisk grænseoverskridende adfærd – f.eks. mobning (18%), vold (13%) eller omsorgssvigt (20%).

Endvidere er der 7%, der oplyser at have været udsat for incest tidligere i livet, mens hele 21% fortæller, at de foruden det aktuelle overgreb også tidligere har været udsat for voldtægt eller voldtægtsforsøg. Samtidig skal det også nævnes, at 21% oplyser, at de ikke tidligere i livet har oplevet nogen af disse krænkelser, og at der i forhold til 19% af klienterne ikke er oplyst, hvorvidt de har oplevet tidligere krænkelser.

Figur 8: Tidligere krænkelser 2015 (n=201)

Note: Da mange af de ramte har været udsat for mere end én krænkelsetype tidligere i livet, vil procentsatserne summeret give mere end 100%.

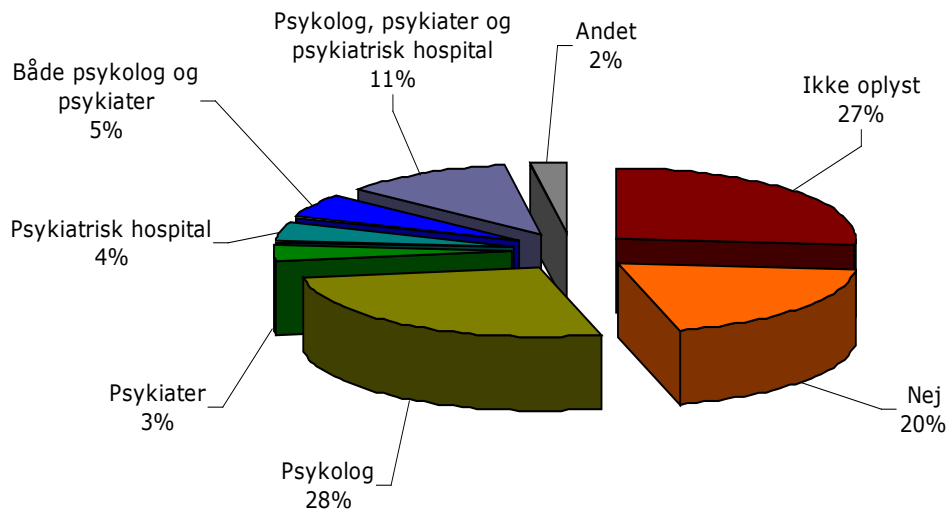
Psyisk funktionsniveau

En del af de personer, der henvender sig ved Center for Voldtægtsofre, har også andre sårbarheder med sig. Af centrets klienter i 2015 havde 51 personer en psykiatrisk diagnose, mens 7 personer var udviklingshæmmede.

Tidligere kontakt til psykolog/psykiater

Som det fremgår af figur 9 har 53% af de ramte, der henvendte sig ved centret i 2015, tidligere været i kontakt med en psykolog, psykiater og/eller psykiatrisk hospital. Man kan forestille sig, at den ramtes psykiske tilstand eller de krænkelser, som en del af de ramte tidligere i livet har været udsat for (se figur 8), har betydet, at mange forud for kontakten med centret har haft behov for at få hjælp ved en psykolog eller psykiatrien.

Spørgsmålet er dog ikke besvaret for hele 27% af klienterne.

Figur 9: Tidligere kontakt med psykolog/psykiater eller psykiatrisk hospital (n=201)

I 2015 blev centret desuden kontaktet af 3 personer, der var blevet udsat for et nyt overgreb, og som allerede tidligere havde gået i et psykologforløb ved centret i forbindelse med et andet overgreb.

Om overgrebet

Som illustreret adskiller de ramte, der henvender sig ved centret, på en række punkter. Tilsvarende er der en høj diversitet mellem de overgreb, som de ramte har været udsat for.

På centret modtager vi både *akutte henvendelser* fra personer, der ganske nyligt – måske inden for et par timer – er blevet udsat for et overgreb. Disse personer bliver modtaget af en specialuddannet sygeplejerske og undersøgt af en retsmedicinsk læge på skadestuen. Herefter vil de blive tilbudt et psykologforløb ved en af centrets psykologer, hvor fokus er på at behandle de akutte traumerelaterede reaktioner, den ramte oplever.

Centrets tilbud er endvidere åben for såkaldte *ikke-akutte henvendelser* fra personer, der oplever psykiske reaktioner relateret til et overgreb, der har fundet sted for længere tid siden. For disse personer kan der være detaljer ved overgrebet, som den ramte ikke kan fortælle om, fordi personen ikke længere kan huske, hvad der nøjagtig skete. Dette er med til at forklare, hvorfor nogle oplysninger omkring overgrebet ikke er oplyst i de følgende tabeller og figurer.

Overgrebets karakter

Vores tilbud henvender sig til kvinder og mænd, der er blevet udsat for en voldtægt, et voldtægtsforsøg eller andre typer af seksuelle overgreb. I 2015 omhandlede 80% af henvendelserne en voldtægt eller et voldtægtsforsøg.

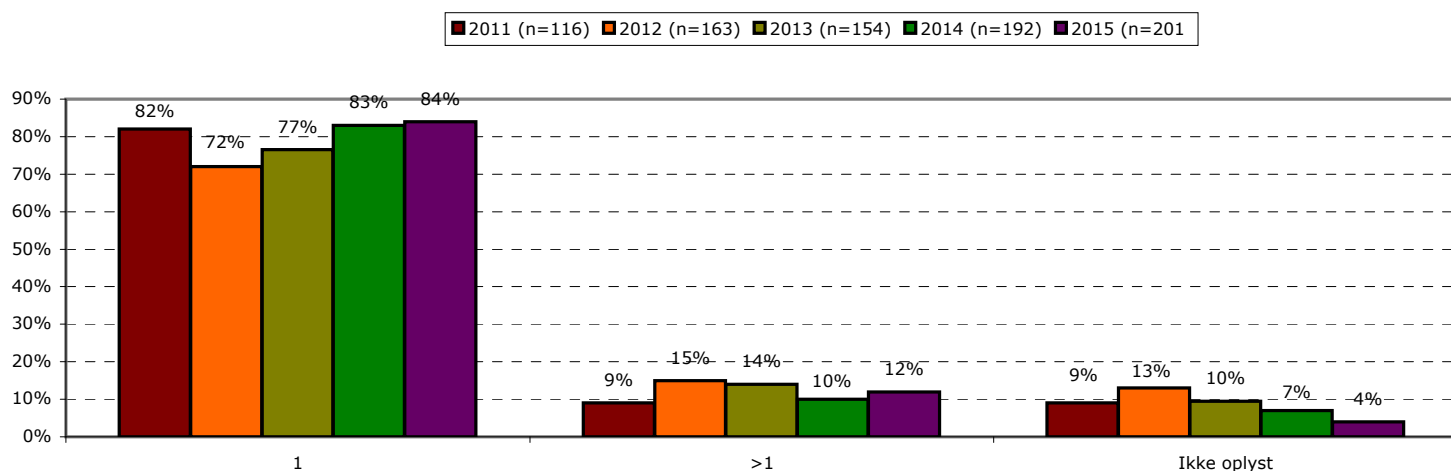
Overgrebets karakter	Antal
Voldtægt (vaginal/oral/anal penetrering)	142
Voldtægtsforsøg	19
Andet (fx berøring, kys, chikane)	19
Husker ikke/ikke oplyst	21

Tabel 4: Overgrebets karakter (n=201)

I 21 af sagerne er overgrebets karakter ikke oplyst – enten fordi den ramte ikke har besvaret dette punkt, eller fordi den ramte ikke kan genkalde, hvad der præcis skete. Der kan være mange grunde til, at man ikke husker overgrebet, f.eks. kan det skyldes bevidstløshed, amnesi eller dissociation. Ligeledes kan det skyldes den ramtes alkohol- og/eller medicinindtag i tiden omkring overgrebet. Der er dog i alle sager indikationer på, at et overgreb har fundet sted. Fordelingen mellem de forskellige typer af overgreb er vist i tabel 4 herover.

Gerningsperson antal og køn

Som det fremgår af figur 10, bliver langt de fleste overgreb begået af en enkelt person. I 2015 var dette tilfældet i 84% af sagerne.

Figur 10: Antal gerningspersoner

Sammenhængen mellem den ramtes køn og gerningspersonens køn viser, at mens majoriteten af de ramte er kvinder, er majoriteten af gerningspersoner omvendt mænd. Gerningspersonen var en mand i 197 af sagerne i 2015, og en kvinde i 3 af sagerne (se tabel 5).

		Ramtes køn	
		Mand	Kvinde
Gerningspersonens køn	Mand	5	192
	Kvinde	1	2

Tabel 5: Gerningspersonens køn og den ramtes køn (n=200)

Note: Én af sagerne fra 2015 indgår ikke i tabel 5, idet der var gerningspersoner af begge køn.

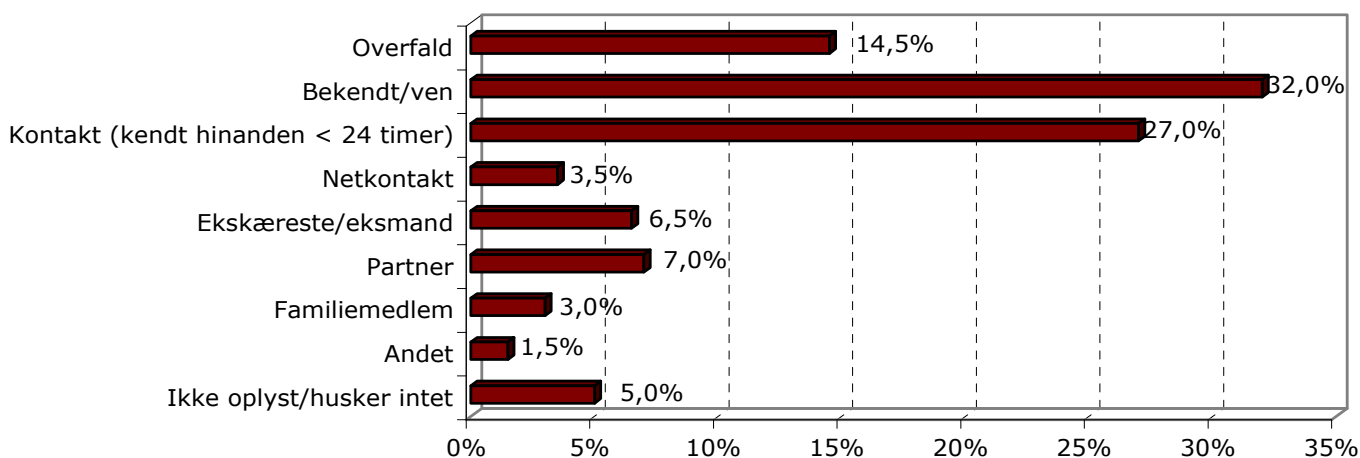
Relation til gerningsperson

Voldtægt kan overordnet opdeles i tre typer, nemlig overfaldsvoldtægt, kontaktvoldtægt og partnervoldtægt. Hvilken type voldtægt, der er tale om, afhænger af den ramtes relation til gerningspersonen, når overgrebet finder sted.

En *overfaldsvoldtægt* er et overgreb, hvor den ramte og gerningspersonen slet ikke kender hinanden. På trods af den store mediedækning i forbindelse med denne type af voldtægter er det langt fra den mest almindelige type. I 2015 angav 29 af de 201 personer, der henvendte sig i centret, at de slet ikke kendte deres overgrebsperson. Dette svarer til 14,5% af de ramte (se figur 11).

En *kontaktvoldtægt* er et overgreb, hvor den ramte og gerningspersonen kender hinanden eller har mødt hinanden kort før overgrebet. Denne type overgreb er den mest almindelige i vores center i 2015, hvor 62,5% af henvendelserne drejede sig om et kontaktovergreb. Dette svarer til 126 personer. Nogle gange er gerningspersonen en ven, bekendt eller lignende (32%). Andre gange er gerningspersonen én, man har været i kontakt med over kortere tid – f.eks. én man møder i byen eller til en fest (27%). Endelig kan gerningspersonen være én, man har mødt på Internettet (3,5%).

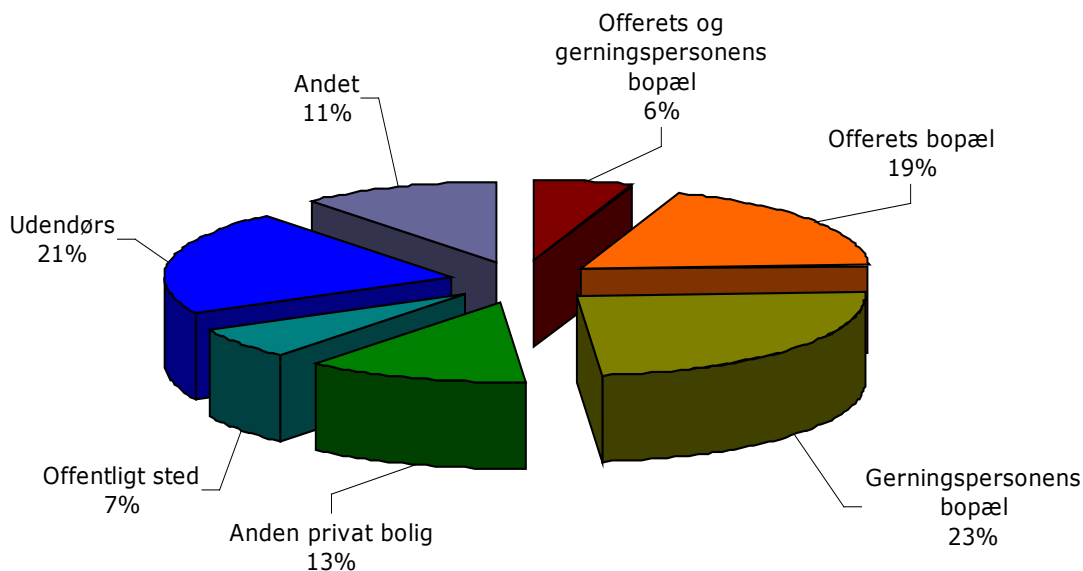
En *partnervoldtægt* er et overgreb begået af en nuværende eller tidligere kæreste eller ægtefælle. I 2015 henvendte 27 personer (13,5%) sig angående en partnervoldtægt. Tillige var 3% udsat for overgreb begået af et familiemedlem.

Figur 11: Relation til gerningsperson (n=201)

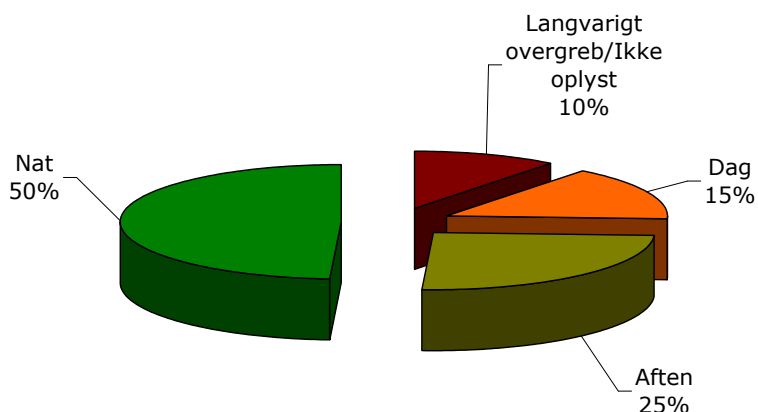
Gerningssted og gerningstidspunkt

At mange af de ramte kender deres gerningspersoner i forvejen – enten som en kontakt eller som en nuværende eller tidligere partner - afspejles også i vores registrering af gerningssted. De fleste overgreb (61%) bliver således begået på gerningspersonens bopæl, offerets egen bopæl, deres fælles bopæl eller i en anden privat bolig. Samtidig sker 21% af overgrebene udendørs, mens 7% af overgrebene i 2015 blev begået på et offentligt sted. Tallene fremgår af figur 12.

Figur 12: Gerningssted (n=201)

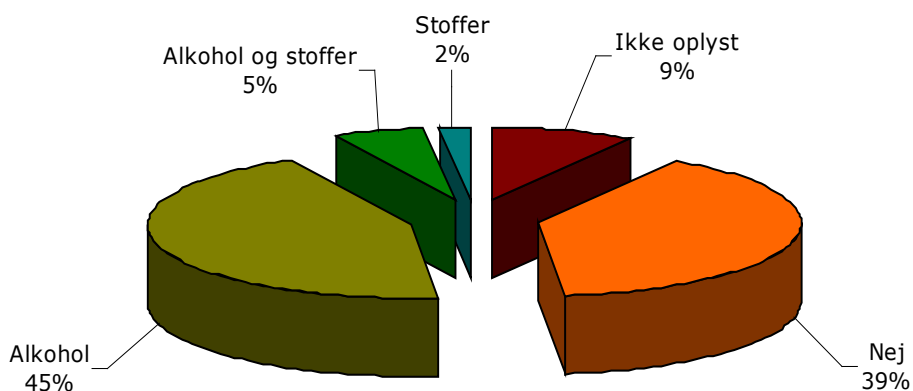
Majoriteten af de overgreb, vi modtager henvendelser på, finder sted om natten. Dette drejer sig om 41% af overgrebene. En femtedel af overgrebene finder sted om aftenen. Endelig foregår 14% af overgrebene i dagstimerne (se figur 13).

Figur 13: Gerningstidspunkt (n=201)

Påvirkning af alkohol eller stoffer

Da mange af de ramte møder deres gerningsperson til en fest eller i byen (se "Relation til gerningsperson", side 23), er det heller ikke overraskende, at en del fortæller, at de var påvirket af enten alkohol eller stoffer i forbindelse med overgrebet. Som det fremgår af figur 14, oplyser 45% af de ramte, at de var påvirket af alkohol på gerningstidspunktet. Samtidig fortæller 2%, at de var påvirket af stoffer, mens 5% fortæller, at de var påvirket af en blanding af stoffer og alkohol, da overgrebet fandt sted.

Figur 14: Påvirkning af alkohol/stoffer ved gerningstidspunkt (n=201)

Note: Det skal understreges, at det er de rantes egne udsagn og ikke medicinske prøver, der ligger til grund for ovenstående tal.

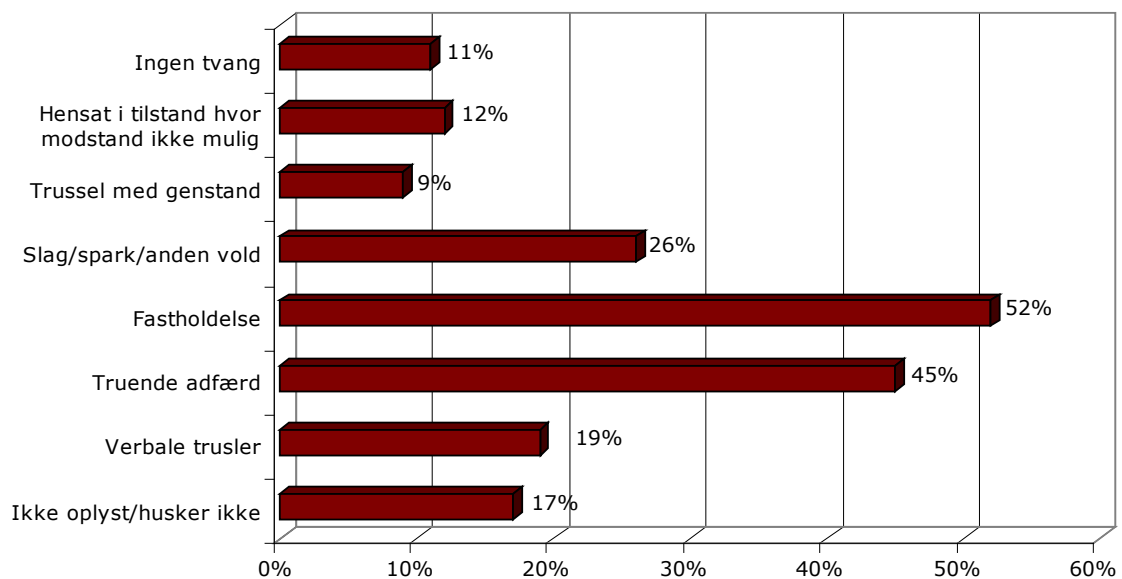
13 personer – svarende til 6% af vores henvendelser – tilkendegav, at de havde en mistanke om, at være blevet udsat for drugrape.

Tvang

I den danske Straffelovs §216 beskrives voldtægt som tilfælde, hvor gerningspersonen ved vold eller trusler om vold tiltvinger sig samleje eller der, hvor den voldtægtsramte ikke kan gøre modstand pga. f.eks. alkoholpåvirkning. I figur 15 vises en statistik over, hvilke typer af tvang, som klienterne i vores center har været udsat for.

Den mest almindelige form for tvang er fastholdelse (52%), mens 45% fortæller, at gerningspersonen har været truende i sin adfærd. Samtidig er trusler også udbredte former for tvang (i alt 28%). Ligeledes fortæller 26% af vores klienter, at de har været udsat for slag, spark eller anden vold fra deres gerningsperson.

Udover tvang er der juridisk set også tale om voldtægt, hvis offeret er i en tilstand, hvor han/hun er ude af stand til at modsætte sig handlingen. Af de henvendelser, vi modtog i 2015, fortæller 12%, at de netop oplevede at være eller blive hensat i en tilstand, hvor modstand ikke var mulig. I 11 % af sagerne angiver den voldtægtsramte "ingen tvang". Det kan f.eks. være situationer, hvor den ramte sover eller bliver meget overrumplet, da overgrebet begynder, og gerningsmanden derfor ikke bruger tvangsmidler. Andre gange er der tale om en situation, hvor den ramte ikke gør modstand, enten fordi hun/han er lammet af skræk eller af andre grunde.

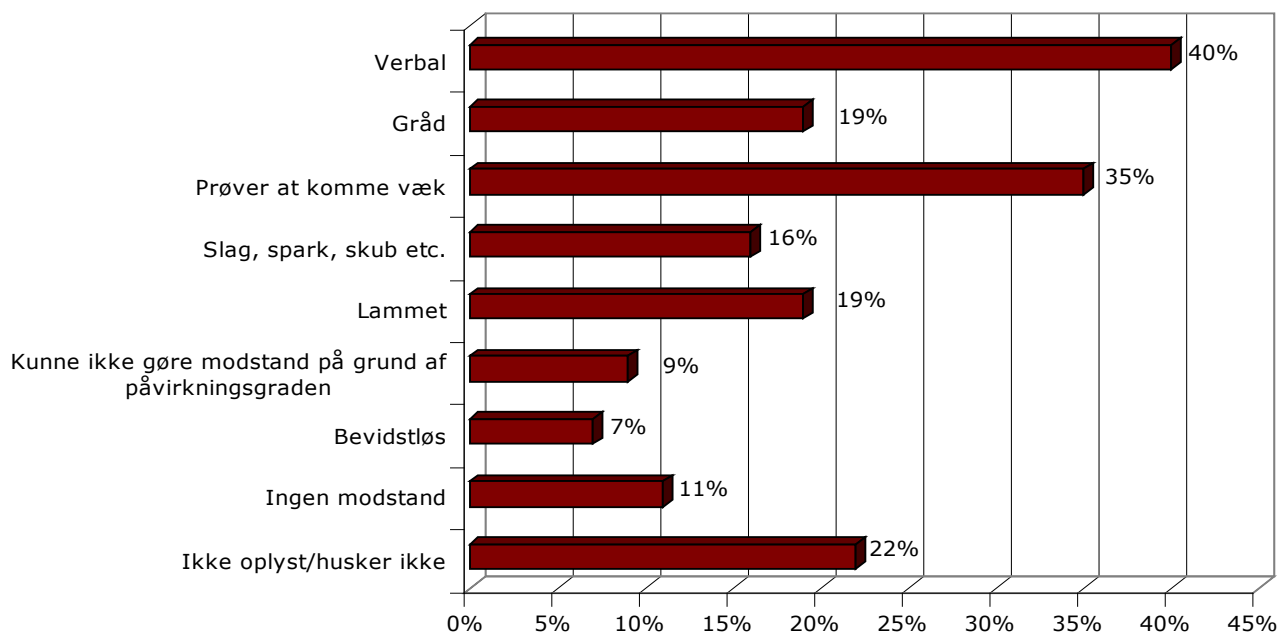

Figur 15: Typer af tvang (n=201)

Note: Da mange af de ramte har været udsat for mere end én form for tvang, vil procentsatserne summeret give mere end 100%.

Modstand

Figur 16 viser en oversigt over forskellige typer af modstand, som de personer, der henvendte sig ved Center for Voldtægtsofre i 2015, havde udvist. Mange af de personer, der kontakter Center for Voldtægtsofre, fortæller nemlig om, hvordan de aktivt har forsøgt at markere deres modstand i gerningsøjeblikket.

Figur 16: Typer af modstand (n=201)

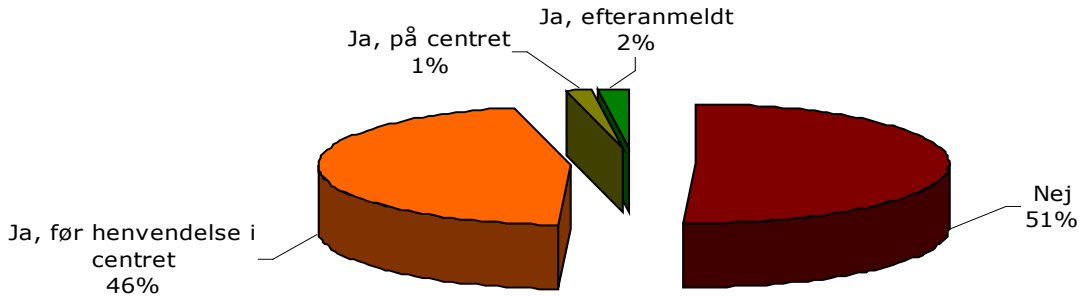
Note: Da mange af de ramte udviser mere end én form for modstand, vil procentsatserne summeret give mere end 100%.

Den ramte udtrykker ofte sin modstand over for gerningspersonen verbalt (40%), fysisk ved slag, spark eller skub (16%), eller simpelthen ved at forsøge at komme væk fra gerningspersonen (35%).

En del af de personer, der henvender sig ved centret, fortæller dog, hvordan de af forskellige grunde har svært ved at udtrykke deres modstand i overgrebsøjeblikket: 9% fortæller, at de ikke kunne gøre modstand på grund af deres påvirkningsgrad (alkohol/stoffer); 7% fortæller, at de var bevidstløse, da overgrebet fandt sted; mens 19% har oplevet at føle sig lammet. Lammelse er en normal forsvarsmekanisme, som udløses, når vi udsættes for situationer, der opleves som en trussel mod vores sikkerhed. Man oplever at være ude af stand til at kunne bevæge sin krop – man føler sig helt fastfrosset – også selvom man ønsker at komme væk fra situationen.

Politianmeldelse

I 2015 var der således samlet set 49 % af de ramte personer, der har anmeldt deres overgreb til politiet (se figur 17).

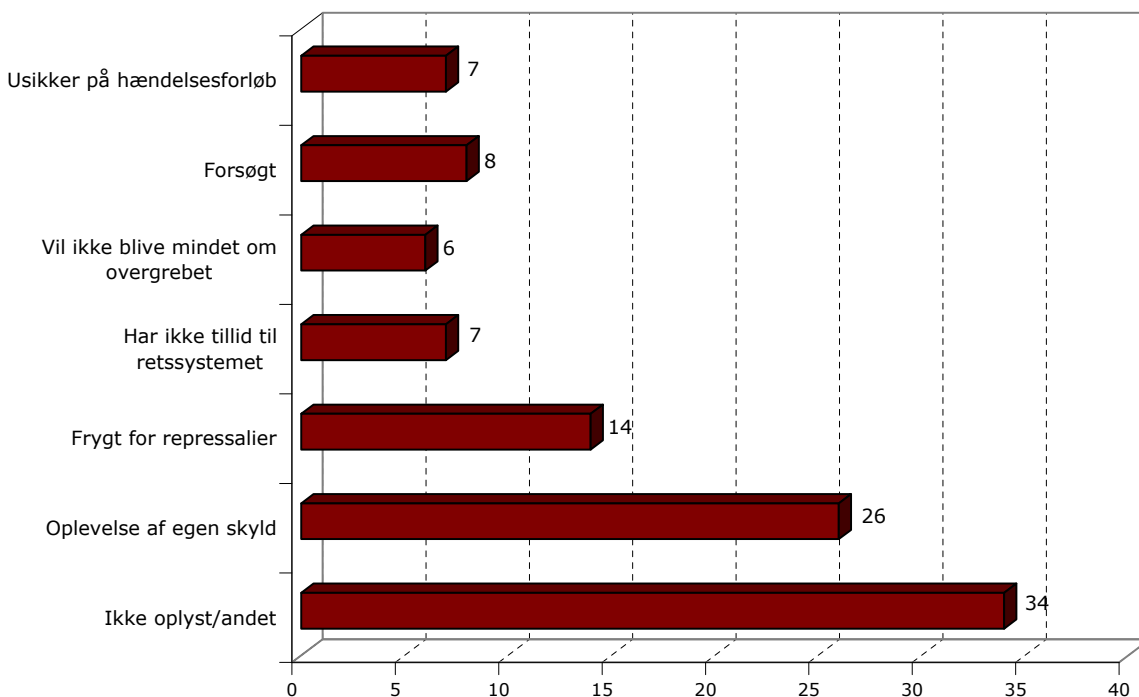
Figur 17:
Politianmeldelse
- alle klienter
(n=201)

De fleste kontakter politiet før, de kommer til centret (46%), mens andre får hjælp af centrets sygeplejerske til at kontakte politiet (1%). Hvis overgrebet ikke umiddelbart bliver anmeldt til politiet, gemmer centret de retsmedicinske prøver, den ramtes tøj, etc. fra sporsikringsundersøgelsen i tre måneder. Således har den ramte mulighed for at overveje, om overgrebet alligevel skal efteranmeldes eller ej. I 2015 valgte 2% således at efteranmelde overgrebet dage, uger eller eventuelt måneder efter henvendelsen i centret.

Sammenligner man anmeldelserne i 2015 med tidligere år, er antallet i faste tal stort set det samme (99 personer anmeldte deres overgreb i 2015, 101 i 2014 og 95 i 2013). Procentmæssigt er der dog sket et fald – fra 62% af alle henvendelser i 2013 til 52% i 2014 og 49% i 2015.

Årsager til ikke at anmelde

I 2015 har 102 personer (51%) oplyst, at de ikke har anmeldt deres overgreb. Der er dog flere forskellige årsager til, at man ikke anmelder et overgreb (se figur 18).

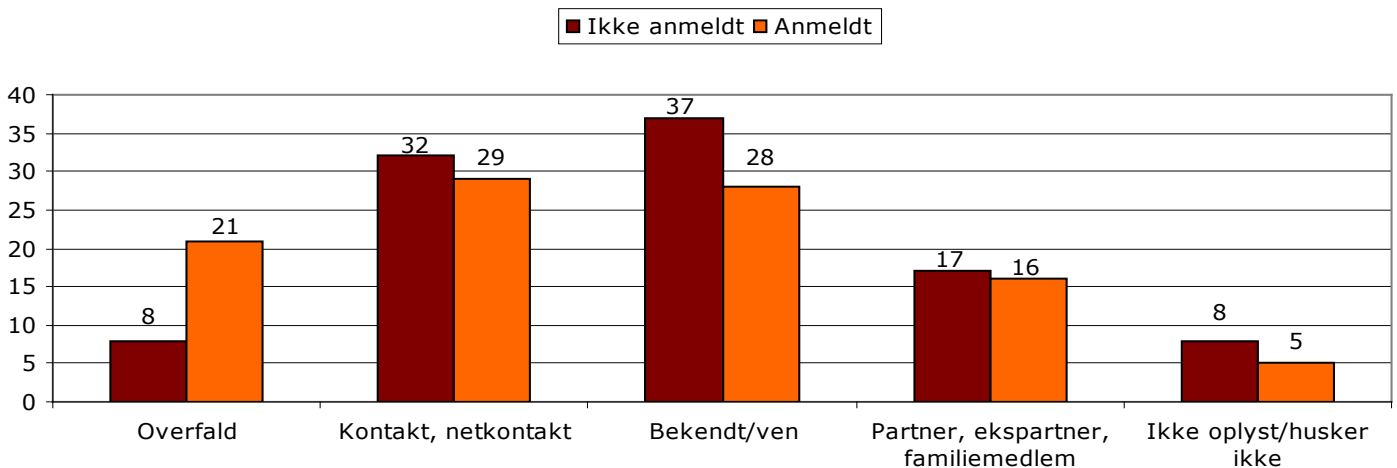
Figur 18:
Årsager
til ikke at
anmelde
(n=102)

Årsagerne til ikke at anmelde handler for 26 personer om en oplevelse af egen skyld, mens 14 personer rapporterer om en frygt for sociale repressalier. Ydermere fortæller 7 personer om en manglende tillid til retssystemet, og 6 personer udtrykker en modstand mod at blive mindet om gerningspersonen eller overgrebet. For 34 personer er det ikke oplyst, hvorfor man ikke har anmeldt overgrebet.

Relation til gerningsperson og politianmeldelse

Når man undersøger, hvorvidt et overgreb er blevet politianmeldt eller ej, er det interessant at kigge på den ramtes relation til gerningspersonen. Er der eksempelvis en sammenhæng mellem den type af overgreb, man har været udsat for (overfald-, kontakt- eller partnerovergreb), og hvorvidt man efterfølgende vælger at anmelde sit overgreb?

Som figur 19 viser, har 21 af de personer, der var udsat for et *overfaldsovergreb*, også valgt at anmelde overgrebet. Dette svarer til hele 72% af alle overgreb inden for denne type voldtægt.

Figur 19: Relation mellem gerningsmand og politianmeldelse 2015 (n=201)

I figur 19 er *kontaktovergreb* opdelt i to kategorier: Den ene kategori dækker over overgreb begået af en kontakt (kendt i mindre end 24 timer) eller en netkontakt, mens den anden kategori dækker over overgreb begået af en bekendt, ven eller chef/lærer/ behandler. De overgreb, der er begået af en kontakt eller en netkontakt, er blevet anmeldt i 29 af sagerne. Samtidig er de overgreb, der er begået af en bekendt eller en ven, blevet anmeldt i 28 af sagerne. Dette svarer til henholdsvis 47,5% og 43% af det samlede antal overgreb inden for den givne kategori.

I sager, hvor overgrebet er begået af et familiemedlem, en nuværende eller en tidligere partner, har 16 personer (48%) valgt at anmelde overgrebet.

Tallene fra 2015 viser således, at der er en sammenhæng mellem anmeldelse og hvilken relation, den ramte har til overgrebspersonen. Når vi kigger på overfaldsovergreb, er der en stor majoritet af de ramte, der vælger at anmelde deres overgreb. Når vi omvendt kigger på kontakt- og partnerovergreb, hvor den ramte kender gerningspersonen, er det færre end halvdelen af de ramte, der vælger at anmelde overgrebet.

Stop Voldtægt! Centrets oplysningskampagne 2015

Mænd kan forebygge voldtægt

Foråret 2015 kørte Center for Voldtægtsofres årlige oplysningskampagne. Temaet var denne gang forebyggelse af overgreb, og kampagnen blev betegnet "Stop Voldtægt". Formålet med kampagnen var at skabe opmærksomhed omkring grænseoverskridende adfærd, at vise hvad overgreb er, og at opfordre alle til at sige fra, hvis de ser, at nogen overtræder en andens grænser.

Kampagnen havde også til formål at sætte fokus på mænds rolle i forhold til at forebygge seksuelle overgreb: Seksuelle overgreb bliver ofte opfattet som et "kvindeproblem", og mange af de forebyggende aktiviteter, der bliver lavet i Danmark og i resten af verden, er rettede mod kvinder, hvilket er temmelig paradoksalt, da de aller fleste overgreb – i hvert fald af de overgreb, politiet og centrene for voldtægtsofre får kendskab til – bliver begået af mænd. Centret ville derfor med kampagnen henvende sig til mænd, og man valgte således kun at have billeder af mænd i annoncerne.

Kampagnen blev vist på busser, busstoppesteder, flushads (annoncer på cafétoiletter), Go cards (gratis postkort) samt på Facebook, Instagram og Twitter.

**JEG KUNNE
JO SE, AT HUN
GERNE VILLE
HAVE DET...**

...SKULLE STOPPE, SÅ JEG GIK HEN
OG SNAKKEDE MED HAM, SÅ HUN FIK
MULIGHED FOR AT GÅ.

**JEG KUNNE
JO SE, HUN
BARE VAR
HELT KLAR...**

...TIL AT GÅ, SÅ JEG BAD MIN VEN
OM AT LADE HENDE VÆRE.

Reaktioner

Stop Voldtægt affødte flere reaktioner: Den daværende ligestillingsminister Manu Sareen roste kampagnen på sin Facebookside, og også mange andre har været positive over for budskabet. Der er tillige flere universitetsstuderende, der har skrevet opgaver om kampagnen.

Der har dog også været enkelte mænd, der har kritiseret kampagnen for at tegne et negativt billede af mænd som potentielle gerningspersoner.

Centret forsøgte at aktivere brugere på de sociale medier Instagram og Twitter og til at deltage i kampagnen. Dette blev gjort ved at opfordre til, at de skulle dele deres egne forslag til, hvordan man kan forebygge seksuelle overgreb. Dette lykkedes desværre kun i meget begrænset omfang.

Stop voldtægt-kampagnen er inspireret af den amerikanske kampagne "Make Your Move" (www.facebook.com/MakeYourMoveMissoula).

Modelfoton: ©iStock.com/ryan_christensen, ©iStock.com/jsmith, ©iStock.com/drbi-mages

Forskning og formidling

Ud over den konkrete hjælp og støtte til voldtægtsramte løfter centret også opgaven som nationalt videncenter om voldtægt sammen med Center for Seksuelle Overgreb på Rigshospitalet. Vi arbejder derfor med at øge den viden, der er omkring voldtægt og voldtægtsramte. Det betyder både, at vi forsker om voldtægt og voldtægtsramte, og at vi arbejder for at formidle den viden, der er.

På de følgende sider er der en oversigt over samtlige forsknings- og formidlingsaktiviteter. Afslutningsvis (side 40-41) præsenteres centrets formidlingskampagne 2015.

Publikationer

Beck Hansen, N., Nielsen, L. H., Bramsen, R. H., Hansen, O. I., & Elklit, A. (2015). Attrition in Danish Rape Reported Cases. *Journal of Police and Criminal Psychology*, 30, 221-228.

Elklit, A. (2014) Treatment of Danish Survivors of Child Sexual Abuse – a Cohort Study. *Behavioral Sciences*, 5, 589-601. Doi:10.3390/bs5040589

Hansen, N. B., Nielsen, L. H., Bramsen, R. H., Hansen, O. I., & Elklit, A. (2015). Anmeldte voldtægtssager: En beskrivelse af flow og frafald i anmeldte voldtægtssager ved Østjyllands Politi. Odense: Syddansk Universitet. Videnscenter for Psykotraumatologi.

Hansen, M., Armour, C., Wang, L., Elklit, A. & Bryant, R. A. (2015). Assessing possible DSM-5 ASD subtypes in a sample of victims meeting caseness for DSM-5 ASD based on self-report following multiple forms of traumatic exposure. *Journal of Anxiety Disorders*, 31, 84-89. Doi: 10.1016/j.janxdis.2015.02.005

Lasgaard, M., Christiansen, J., Lindekilde, N., & Bramsen, R. H. (2015). Netwerk: Evaluering af et udviklingsprojekt. Syddansk Universitet.

Lasgaard, M., Armour, C., Bramsen, R. H., G Goosens, L. (2015). Major life events as predictors of loneliness in adolescence. *Journal of Child and Family Studies*, E-pub ahead of print.

Lasgaard, M., Christiansen, J., & Bramsen, R. H. (2015). Overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse: Lavt selvværd samt symptomer på depression og angst øger risikoen for ensomhed. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 52, 68-80.

Nielsen, L. H., Hansen, M., Elklit, A., & Bramsen, R. H. (under 2. review). Sexual assault victims participating in research: Causing harm when trying to help? *Archives of Psychiatric Nursing*.

Vallieres, F., Ceannt, R., Hyland, P., Bramsen, R. H., Hansen, M., & Murphy, J. (in press). More of the same? The need to contextualize psychotraumatology research. *The Lancet Global Health*.

Forsknings- og behandlingsprojekter

Forsknings- og behandlingsprojekter 2015

Et effektstudie af forebyggelse af kærestevold (v. Mary Fonden), Bramsen, R. H.

Evaluering af behandlingstilbud (v. Krisecenter Odense),

Bramsen, R. H.

Kærestevoldsundersøgelse (v. Syddansk Universitet), Bramsen, R. H.

Tidlig psykolog behandling til voldtægtsramte (igangværende), Volder, I. C., Bak, R. S.

Konferencer, høringer etc.

Kongres- og konferencedeltagelse med præsentation

Bramsen, R. H. EPPI-Centre, Social Science Research Unit, Institute of Education, University of London, januar, 2015 med oplægget: Adolescent Sexual Violence: A Systematic Approach to Primary Prevention

Hansen, N. B. Deltagelse på landsseminaret for centrene for voldtægt ofre i København med oplægget: 'Voldtægt. Den straffri forbrydelse?' September, 2015.

Jensen, A. H. Deltagelse ved landsseminaret for Centrene for Voldtægtsofre i København med oplægget: "EMDR behandling til voldtægtsramte", september 2015

Jensen, A. H. Konference om seksuel vold mod kvinder i mellemøsten, Nordafrika og Danmark. Paneldebat, Dansk Kvinderåd, maj, 2015.

Nielsen, L. H. "Evaluering af den multidisciplinære servicemodel i Århus." Oplæg ved Institut for Retsmedicin, AUH, november 2015.

Nielsen, L. H. "Psykologiske følger efter seksuelle overgreb". Undervisning for læger på Klinisk Retsmedicin, Aarhus Universitet, maj og november, 2015.

Nielsen, L. H. "Evaluering af den multidisciplinære servicemodel ved Center for Voldtægtsofre i Aarhus." Oplæg til "Staff meeting", Skejby Hospital, Oktober, 2015.

Nielsen, L. H. Deltagelse på landsseminaret for Centrene for Voldtægtsofre i København med oplægget: "Evaluering af den multidisciplinære servicemodel i Aarhus." September, 2015.

Nielsen, L. H. "Viktimisering og sekundærviktimisering", Institut for Psykologi, SDU, B11 - Retspsykologi, 2015.

Øvrig deltagelse ved konferencer, høringer, temadage, kurser etc.

Bramsen, R. H. Centre for Global Health, Trinity College Dublin, oktober, 2015

Bramsen, R. H. Hindsgavl-konference (ved Forskningsnetværk om seksuelle overgreb mod børn)

- Studiebesøg i andre relevante organisationer

Hansen, O. I. Attrition in Danish Rape Cases. Dansk Selskab for Ulykkes- og Skade-forebyggelse, november, 2015

Jensen, A. H. EMDR-konference i Milano, juli, 2015

Parding, S., Skov-Jensen, S. Kursus: skriv godt til nettet, Koncern Kommunikation, Region Midtjylland, april, 2015

Smit, P. H. Workshop socialrådgiverdage, Comwell, Kolding, november, 2015

Formidlings-og kommunikationsaktiviteter

Ekstern undervisning og andre formidlingsaktiviteter

1-dags STEPS-kursus for psykologer: Traumefokuseret kognitiv adfærdsterapi til voldtægtsramte. Afholdt 3 gange: 19. marts, 25. november, 30. november 2015, Bak, R. S., Houe, M.

Kampagnen "Stop Voldtægt" (se side 40-41). Jensen, A. H., Parding, S., Skov-Jensen, S.

Paneldebat og filmvisning DR, Den sorte Diamant, september, 2015, Jensen, A. H.

Synlighedsdag, 18. september 2015, Parding, S.

Undervisning Offerrådgivningen, marts, 2015, Rosenkilde, B., Due, L.

Undervisning sundhedsplejersker, april & maj, 2015, Parding, S.

Undervisning gynækologisk afdeling, juni, 2015, Jensen, A. H.

Undervisning jordemoderstuderende, oktober, 2015, Jensen, A. H., Parding, S.

Undervisning akutmodtagelsen, Herning, oktober, 2015, Jensen, A. H.

Undervisning socialrådgivere, AUH, februar, 2015, Smit, P. H.

Undervisning Joan Søstrene, København, september 2015, Jensen, A. H.

Undervisning ved Joan Søstrenes teamdag, Aarhus, november, 2015, Parding, S.

Ligeledes har centrets kommunikationsmedarbejder psykologer og flere gange været ude på folkeskoler og efterskoler og har undervist om seksuelle overgreb, forebyggelse samt informeret om vores behandlingstilbud.

Intern undervisning og kommunikation

Intern nyhedsbrev, udsendt kvartalsvis, 2015

Temadag for centrets sygeplejersker, oktober, 2015, Jensen, A. H., Parding, S., Bäckström, A., Helle, H.

Undervisning af nye sygeplejersker og andet tilknyttet personale, marts, 2015, Jensen, A. H., Parding, S., Bak, R. S., Smit, P. H., Houe, M.

Visionsdage for personale i det psykosociale tilbud, november, 2015, Jensen, A. H., Parding, S., Bak, R. S., Due, L., Schmidt, L. L., Skov-Jensen, S., Rosenkilde, B., Volder, I. C., Houe, M.

Møder og samarbejde

Besøg fra AP-Møller fonden, juli, 2015, Jensen, A. H., Skov-Jensen, S.

Erfa møde, patientnetværket, maj, 2015, Parding, S.

Møde hos Center for Voldtægtsofre, OUH, december, 2015, Bramsen, R. H.

Møde i forskningsnetværket om seksuelle overgreb mod børn, december, 2015, Bramsen, R. H.

Møde med foreningen, der arbejder med handlede kvinder, Jytte Mæng, marts, 2015, Jensen, A. H.

Møde med justitsminister Søren Pind, møde med aktører indenfor området, med fokus på at højne anmeldelsestilbøjeligheden og om politiets håndtering af voldtægtssager og mulige forbedringer, september, 2015, Jensen, A. H.

Møde med Rigspolitiet om politiets behandling af anmeldelser om voldtægt, juni, 2015, Jensen, A. H.

Møde vedr. akutprojektet med Rikke H. Bramsen, april, 2015, Jensen, A. H., Volder, I. C., Bak, R. S.

Møde med SDU om brugerinvolvering, oktober, 2015, Jensen, A. H., Parding, S.

Skypemøder med Holland om Akut EMDR, flere gange i 2015, Jensen, A. H., Volder, I. C., Bak, R. S.

Temaeftermiddag med besøg fra CSM, Lone Adamsen, juni, 2015, Jensen, A. H., Parding, S., Bak, R. S., Smit, P. H., Due, L., Schmidt, L. L., Skov-Jensen, S., Rosenkilde, B., Volder, I. C., Houe, M.

Temaeftermiddag med besøg fra Børnehuset og Langenæsrådgivningen, juni, 2015, Jensen, A. H., Parding, S., Bak, R. S., Smit, P. H., Due, L., Schmidt, L. L., Skov-Jensen, S., Rosenkilde, B., Volder, I. C., Houe, M.

Temaeftermiddag - Besøg fra Klinik for personlighedsforstyrrelser, Charlotte Freund, juni, 2015, Jensen, A. H., Parding, S., Bak, R. S., Smit, P. H., Due, L., Schmidt, L. L., Skov-Jensen, S., Rosenkilde, B., Volder, I. C., Houe, M.

Temaeftermiddag om etniske minoritetskvinder, Mutya Koudal & Christina Aamand, oktober, 2015, Jensen, A. H., Parding, S., Bak, R. S., Smit, P. H., Due, L., Schmidt, L. L., Skov-Jensen, S., Rosenkilde, B., Volder, I. C., Houe, M.

Hjemmesider etc.

www.voldtaegt.dk

Facebook gruppen: Stop Voldtægt

Twitter: [cfv_aarhus](https://twitter.com/cfv_aarhus)

Instagram: [cfv.aarhus](https://www.instagram.com/cfv.aarhus)

www.seksuelleovergreb-netvaerk.dk (i samarbejde med Center for Seksuelle Overgreb ved Rigshospitalet, Sundhed.dk og Danske Regioner)

Undervisningsmaterialet www.sandhedogkonsekvens.dk

Brevkasse og kontakt til studerende

Center for Voldtægtsofre har brevkasser på hjemmesiden www.voldtaegt.dk og på patientnetværket www.seksuelleovergreb-netvaerk.dk, hvortil voldtægtsramte, pårørende, skoleelever og andre interesserede kan sende spørgsmål. Centret får årligt mere end hundrede breve. Mails og breve bliver som regel besvaret af en af centrets psykologer eller af informationsmedarbejderen.

Centret samarbejder også med Cyberhus.dk og besvarer de spørgsmål om seksuelle overgreb, som Cyberhus' brugere stiller.

Center for Voldtægtsofre bliver desuden jævnligt kontaktet af studerende, der har spørgsmål om voldtægt og voldtægtsramte, og da én af centrets centrale opgaver er at formidle viden, svarer vi gerne på alle spørgsmål. Centrets personale er blevet interviewet af såvel folkeskole- og gymnasieelever som studerende ved Danmarks Journalisthøjskole.

Pressekontakt og medieomtale

Dato	Type	Citeres	Overskrift	Medie
02.01.15	Notits		Guide til sexmisbrugte udviklingshæmmede	Socialpædagogen
07.03.15-08.03.15	Artikel	Jensen, A. H.	Hver 7. dansker giver offeret ansvar for voldtægt	Jv.dk, Jydske vestkysten
07.03.15	Artikel	Jensen, A. H.	Så mange dansker giver offer ansvar for voldtægt	Newsbreak.dk, Berlingske nyhedsbureau
07.03.15	Artikel	Jensen, A. H.	Ny undersøgelse: Hver syvende dansker giver offer ansvar for voldtægt	Bt.dk
07.03.15	Artikel	Jensen, A. H.	Voldtægt? Hver syvende mener, det er pigens egen skyld	mx.dk, MetroXpress
09.03.15	Artikel	Jensen, A. H.	Hver syvende dansker giver offer ansvar for voldtægt	Fla.dk
26.03.15	Notits		Behandling efter overgreb	LEV-bladet
26.03.15	Notits		Sådan støtter pårørende	LEV-bladet
26.03.15	Artikel		Bedre behandlingstilbud til sexofre	LEV-bladet
14.04.15	Artikel	Jensen, A. H.	Politi til voldtægts ofre: Flirtede I?	MetroXpress, mx.dk
3.05.15	Artikel	Jensen, A. H.	Matilde blev voldtaget: Har fået ptsd, depression og angst	Ekstrabladet
3.05.15	Artikel	Jensen, A. H.	Mindst otte sexoverfald hver dag	Ekstrabladet.dk
3.05.15	Artikel	Jensen, A. H.	Han greb mig bagfra – og tvang mig til jorden	Ekstrabladet
05.05.15	Radio-indslag	Jensen, A. H.	Ny kampagne mod voldtægt	DR P4 Nyhederne kl 12.00, P3 Nyhederne kl. 18.00

05.05.15	Artikel	Jensen, A. H.	Ekspert: Voldtægtskampagne kan få mænd til at spørge først	Dr.dk
05.05.15	Radio-indslag	Jensen, A. H.	Center for Voldtægts ofre fokuserer på mænd	Dr P4 radioavisen kl. 13
06.05.15	Artikel	Jensen, A. H.	Ny kampagne: Sådan forhindrer du en voldtægt	Stiftne.dk
25.06.15	Radio-indslag	Jensen, A. H.	Voldtægts ofre bør ikke vente med at få behandling	P3 Nyhederne kl 18.
04.07.15	Artikel	Jensen, A. H.	Kendte kan vælge og vrage mellem villige kvinder	Jyllandsposten, Jp.dk
03.08.15-04.08.15	Artikel	Parding, S.	Politiformand: Jeg er lodret uenig med DF	JP.dk, Jyllandsposten
04.08.15	Artikel		Politiforbund: Vi tager voldtægt alvorligt	Newsbreak.dk
04.08.15	Artikel		Politiforbundet undrer sig over DFs anklage om attitudeproblem i voldtægtssager	Lemvig Folkeblad
13.08.15	Artikel	Parding, S.	Voldtægtscenter: Ofre frygter politiets mistro	Ritzau, tvSyd.dk, Kristeligt Dagblad
13.08.15	Artikel	Parding, S.	Voldtægtscenter: Politiet tror ikke ofre	Ritzau
13.08.15	Artikel	Parding, S.	Voldtægtscenter: Ofret bange for at politiet ikke tror dem	Dagens.dk
19.08.15	Artikel	Hansen, N. B., Parding, S.	Ekspertter: Skam og retssager skræmmer voldtægts ofre	Ritzau Bureau, dr.dk, TVSyd.dk
19.08.15	Åbent brev		Debat: Voldtægter: Åbent brev til Søren Pind	Politiken samt flere netmedier og sociale medier
19.08.15	Artikel		Opråb til Søren Pind: Det er nærmest uden konsekvenser at begå voldtægt	Politiken
19.08.15	Artikel		Opråb til Søren Pind: Voldtægt er nærmest uden konsekvens	Ritzaus bureau, Børsen.dkTV-2Fyn.dk, TVSyd.dk,

19.08.15	Artikel		Opråb til Søren Pind: Voldtægtsmænd går frit omkring	Mx.dk
19.08.15	Artikel		Åbent brev til justitsministeren: Det er alt for ofte straffrit at begå voldtægt	Stiften.dk
19.08.15	Radio-indslag		Hårdere straffe har ingen effekt	Nyhederne, Radio24syv
19.08.15	Radio-indslag		Organisationer: Strengere straffe mod voldtægt er ikke nok	Nyhederne PR
03.09.15	Artikel	Hansen, N. B.	Voldtægt: Tre ud af 10 ofre siger ikke nej	mx.dk MetroXpress
03.09.15	Omtale		Temadag om senfølger for drenge og mænd efter seksuelle overgreb	Aoa.dk
10.09.15	Artikel	Jensen, A. H.	Citathistorie fra : 16-årige Daniel blev voldtaget af ung mand	Metroxpress, Ritzaus Bureau
10.09.15	Artikel	Jensen, A. H.	Kæmpe tabu: Otte mænd meldte sidste år en voldtægt	mx.dk
21.09.15	Artikel	Jensen, A. H.	Citathistorie fra : Ingen erstatning til voldtægtsofre efter 72 timer	Ritzaus Bureau, Stiften.dk, mx.dk, Dagbladet Ringsted,
21.09.15	Artikel	Jensen, A. H.	Skal melde overgrebet inden 72 timer: Mange voldtægtsofre får ingen erstatning	metroxpress
21.09.15	Artikel	Jensen, A. H.	Tine blev voldtaget som 16-årig: Han lagde sine hænder om min hals og strammede til	mx.dk, Bt.dk
21.09.15	Artikel	Jensen, A. H.	Ofre for voldtægt er under tidspres	Tveast.dk
21.09.15	Artikel		Tiltale: Gav 20-årig sovepiller og voldtog hende	Ekstrabladet.dk
21.09.15	Radio-indslag	Jensen, A. H.	Partier vil ændre frist for anmeldelse af voldtægt	DR P4 Radioavisen, P3 Nyhederne
21.09.15	Artikel		Politi har spor at gå efter	Viborg Stifts folkebad

21.09.15	Artikel	Jensen, A. H.	Tidspres: Voldtægts- ofre har 72 timer til at søge erstatning	Avisen.dk
21.09.15	Artikel	Jensen, A. H.	Ingen erstatning efter 72 timer	Dagbladet Køge
22.09.15	Artikel	Jensen, A. H.	Voldtægts ofre har kun tre døgn	Flesborg avis
23.09.15	Omtale		Kom med: -Doku- mania- viser film om fortielse af voldtægt	Dr.dk
24.09.15	Artikel		Justitsministeren møder organisationer om voldtægtsproble- matik	Berlingske ny- hedsbyureau
25.09.15	Artikel	Ingemann- Hansen, O.	Kun halvt så mange bliver testet for drug- rape	Metroxpress, mx.dk, ritzaus bureau, Folke- bladet Lemvig, B.dk
25.09.15	Artikel	Ingemann- Hansen, O.	Offercenter sår tvivl om politiets vold- tægtsefterforskning	Berlingske ny- hedsbureau
25.09.15	Artikel	Jensen, A. H.	Tegneserien South Park viser voldsom voldtægt af Donald Trump	DR.dk
25.09.15	Artikel	Parding, S.	Piger afsløret i løgn: Derfor sker falske voldtægtsanmeldelser	Ekstrabladet.dk
28.09.15	Artikel	Parding, S.	TRE SAGER: Ekspert: Derfor opdigtes vold- tægter	Ekstrabladet
27.10.15	TV indslag	Jensen, A. H.		Go ' Morgen Danmark', TV2
28.10.15	Debatarti- kel	Jensen, A. H.	Vi bliver provokeret af ham	BT
29.10.15	Artikel	Jensen, A. H.	Psykolog: Påklædning har ingen betydning for voldtægt	DR.dk
29.10.15	Artikel	Jensen, A. H.	Psykolog slår fast: Kvindens påklædning har ikke betydning for voldtægt	Dagens.dk
30.10.15	Artikel	Jensen, A. H.	' En mand vælger, må man formode, det nemmeste offer, og det vil nu engang være den med mindst tøj på'	BT

31.10.15	Artikel		'Jeg er blevet kaldt luder'	BT
05.11.15	Artikel	Jensen, A. H.	EKSPERTEN: VOLDTÆGT ER ALDRIG DIN SKYLD!	Femina
12.11.15	Artikel	Jensen, A. H.	16-årige Daniel bryder tabu: Jeg blev voldtaget	TV2/Nyhederne online
12.11.15	Artikel	Jensen, A. H.	Tabu: Så mange mænd bliver voldtaget om året	TV2/Nyhederne online
12.11.15	TV indslag	Jensen, A. H.	Voldtægt af mænd anmeldes sjældent	TV2 Nyhederne kl. 19
26.11.15	TV indslag	Jensen, A. H.	Informationer om sexdømte læger skal viderebringes	DR 1 TV-Avisen kl. 18.30
26.11.15	TV indslag	Jensen, A. H.	Statsadvokaten går ind i sagen om dømte læger	DR 1 TV-Avisen kl. 21.30
16.12.15	Artikel	Jensen, A. H.	Forskning skal forebygge mén efter voldtægt	TV2OJ.dk
17.12.15	Artikel	Jensen, A. H.	Ny forskning skal sikre bedre hjælp til voldtægts ofre	Dr.dk
17.12.15	Artikel	Jensen, A. H.	Forskningsprojekt skal sikre bedre hjælp til voldtægts ofre	mx.dk
18.12.15	Notits		Bedre hjælp til ofre	MetroXpress
18.12.15	Lille artikel		Århusiansk forskning skal sikre bedre hjælp til voldtægts ofre	JP Aarhus
19.12.15	Lille artikel	Jensen, A. H.	Bedre hjælp til voldtægts ofre	JP Aarhus
30.12.15	Artikel		Alt endevendes nu i anden voldtægtssag	Randers Amtsavis
30.12.15	Artikel		Alt endevendes i anden sag	Viborg Stifts Folkeblad

Centrets styregruppe 2015

Anja Hareskov Jensen

Ledende psykolog, cand. psych.
Center for Voldtægtsofre
Skadestuen
Aarhus Universitetshospital

Anette Bäckström

Afdelingssygeplejerske,
Skadestuen
Aarhus Universitetshospital

Ole Mølgaard

Ledende overlæge,
Fælles AKUT-afdeling
Aarhus universitetshospital

Ole Ingemann-Hansen

Vicestatsobducent, speciallæge i retsme-
dicin,
Retsmedicinsk Institut
Aarhus Universitet

Ask Elklit

Professor,
Videnscenter for Psykotraumatologi,
Syddansk Universitet

Rikke Holm Bramsen

Lektor, Psykologisk Institut
Suddansk Universitet
(fra maj 2015)

Jesper Bøjgaard Madsen

Vicepolitiinspektør
Østjyllands Politi

Charlotte Møller

Overlæge, Gynækologisk og
Obstetrisk Afdeling Y
Aarhus universitetshospital

Styregruppens sekretær:

Sara Parding
Kommunikationsmedarbejder
Center for Voldtægtsofre
Skadestuen
Aarhus Universitetshospital
(til oktober 2015)

Jeannie Rumph
Specialkonsulent
Fælles Akutafdeling
(fra oktober 2015)

ISBN (paperback): 978-87-92592-34-7
ISBN (pdf): 978-87-92592-35-4

Aarhus Universitetshospital
Center for voldtægtsofre, Skadestuen
Nørre Brogade 44, 8000 Aarhus C
Tlf. 7846 3543, www.voldtaegt.dk